

Kürt parlamenterleri ve konferansın tüm katılımcılarını saygı, gönül ve canla selamlıyorum... Siyaset, politika, parlamento, yönetim, idareci, parlamenter, belediye başkanı, vali, kaymakam, müdür, yönetici, eğitimci, entelektüel, danışman, ailenin büyükleri, aşiret lideri, ağa, paşa, kral...

Kadınların yaratıcı tanrısal kültüründen temsili eşitliğe kadar erkek egemenliğinden hiçbir zaman vazgeçilmemiştir... Kadın, yaşamı yaratır ve toplumu kolaylaştırır. Ama erkek akıllı, kadınları karar mekanizmalarından uzak tutmak için her türlü yöntemi kullanır. Kendi komplo teorilerini de herkesin durumundan memnun olduğu algısıyla üretmiştir. Bu şekilde, kolektif demokratik yönetime dair bilinç kronolojik olarak silinmiştir. Onun yerine ise tek adam diktatörlük rejimleri, renksiz ve ruhsuz yöneticiler ikame edilmiştir. Kadınlar, dünyanın her yerinde bu duruma karşı durdu. Direnişçi kadınlar cadı ilan edildi, elleri yakıldı, giyotine gönderildiler ve her türlü acı onlara yaşatıldı, öldürüldüler. Amaç; kadınları korkutmak, susturmak ve onları ev içine hapsetmekti. Bu konuda az da olsa başarı sağlandı. Erkek aklının yönettiği dünya artık bir hapishaneye dönüştü ki insan onunla yaşayamıyor. Bir daha yaşanabilir bir dünya kurulacaksa, tüm toplum başka bir şekilde yönetilmek zorundadır.

Şüphesiz kadınlar mevcut despotik, ulusçu ve cinsiyetçi yönetime en çok direnenlerdir. Uzun süredir kadınlar seslerini yükseltiyor, kamu alanlarındaki tüm yapılarda aktif katılımı yer almak istiyorlar ve demokratik bir yönetim aklını oluşturmak istiyorlar, çünkü toplumun umudu bu yöndedir. Ama bu kolay olmuyor. Parlamento zemini ise sadece bir tanesi. Her ne kadar Türkiye, Batılı ülkeler gibi görünmek istese ve ilk başta 18 kadını parlamentoya seçmiş olsa da bu durum ileriye gitmedi, geriye gitti. Yüzyıllık 'vitrin siyaseti' devam etti, ta ki Kürt Siyasi Hareketi eşit temsiliyeti karar altına alana kadar. Türkiye Meclisi, ilk kez Leyla Zana'nın coşku, cesaret ve kadın kimliğiyle tanınmasıyla yeni bir renge büründü. Kürt kadınları, Sakine Cansız'ın işkencede gösterdiği direnişle, Berivanların öncülük ettiği isyanlarla, Zîlan, Sema, Bêrîtan ve Arîn'lerin ihanete karşı fedakârca duruşlarıyla, Meclis'te Leyla Zana'nın yürüyüşü ve sözleriyle tanındı. Bu gelenek zamanla azalmadı, tersine arttı ve devam etti. Öncesinde parlamentolarda kravatlı, göbekli, sembolik erkekler vardı. Her ne kadar 21. yüzyılda, 2025'te bile bu seviyeye tam ulaşılmamış olsa da bir renklenme yaşanıyor. Eğer Meclis'in havası bu kadar değişmişse, eşit temsil sağlanınca neler olacağını tahmin etmek zor değildir. Kürt kadınlar, kadın özgürlük ideolojisinin etkisiyle tüm toplumsal yapılarda olumlu katkılar yapıyorlar. Bilinçlenme, eşit temsil, feminist hareketlerle birlikte yürüyen sosyal değişim, siyasi alanda da pozitif etkiler yaratmıştır. Bugün rahatlıkla diyebiliriz ki kadınlar açısından bir devrim gerçekleşmiştir. Gururla söyleyebiliriz ki biz, Türkiye Cumhuriyeti Parlamentosu'nda eşit temsiliyeti sağlayan ilk partiyiz. Kadın grup başkanvekili, Meclis başkanvekili, kadın grup başkanı seçtik ve birçok konuda kadın parlamenterler seçildi. Diğer partiler bile bizim partimizi örnek aldı ve kadın konusunda bazı adımlar atmak zorunda kaldılar.

Roja'ya'da kadın devrimi temelli yeni bir yaşam inşa ediliyor. İçtenlikle inanıyorum ki Rojava modeli, tüm dünyada istemsizce talep edilecek demokratik, ekolojik ve özgürlükçü kadın paradigması olacaktır. Güney Kürdistan'da, Leyla Qasım'ın arkadaşları olan peşmerge kadınlar bugün de parlamento içinde çalışmaya devam ediyorlar ve büyük fedakârlıklarla bunu yapıyorlar. Rojhilat Kürdistan'da, Kürdistan Cumhuriyeti için mücadele eden kadınlar, ilk başta Şîrîn Elemhûlî, bugün ise mollaların gericı baskılarına karşı zindanlarda baş eğmiyorlar ve idam ediliyorlar. Bu kadar acının yaşandığı yerlerde, kadın vicdanına ve adaletine ihtiyaç vardır. Bunun yolu da parlamentolarda, tüm karar mekanizmalarında kadınların yer almasıdır. Ülkelerin genel politikalarının belirlendiği alanlarda kadınlar yer almadıkça, kadınlar ve toplum için hiçbir faydalı şey yapılamaz.

Kadınların boş bıraktığı alanları, vicdani ehliyeti olmayan, iktidar hırslı erkekler ve kadın iradesine düşman olanlar doldurur. Bu yüzden bu alanları kadın kadın olarak doldurmamız gerekir. Çünkü dünyada bazı kadınlar sistemi tersine çevirmeye çalışıyor. Lady Thatcher, Tansu Çiller, Akşener ve bugün Le Pen, Meloni gibi faşist ve ırkçı figürler arttıkça artıyor. Biz bu durumu, kadınların örgütlü mücadelesiyle

Oğuzlar Mahallesi 1388. Caddesi. 32. Sokak No:37 Balgat Çankaya/Ankara

0312 427 17 80 – iletisim@demparti.org.tr

deşifre edebilir ve toplumun bu erkek gibi kadınları tanımasını sağlayabiliriz. Biz Kürt kadınları, parlamentoda çok şey yaşadık. Şimdi ve bundan sonra pratiğimizle 'Jin, Jiyan, Azadî' sloganımızın hakkını vermeliyiz. Demokratik dönüşümün öncülüğünü yaparken, aldığımız kararlarla toplumun dikkatini çekmeli ve toplumun yüreğini rahatlatmalıyız. Kadın kadınla omuz omuza durmalı ve radikal kararlar almalıdır. Örneğin böyle bir karar alınabilir mi? 'Kayıtlarında kadın ve çocuklara karşı şiddet olanlar, ister sözlü ister yazılı, asla parlamenter olamaz.' Ya da 'Kız çocuklarını okutmayan biri parlamenter olamaz.'Siyasi konularda cinsiyetçi dil kullanılmaması için, medya ve tüm kurumlar hakkında bir yasa çıkarılabilir mi? Belediyelere ekolojik tüzük zorunluluğu getirilebilir mi? Kadınların parlamentoda daha fazla temsil edilmesi kararı alınabilir mi? Kadın parlamenterlerin maaşından bir kısmı kadın vakıflarına ayrılabilir mi? Yerel yönetim ve parlamentoda eşit temsiliyet için yasa çıkarılabilir mi? Bu önerilerin bir kısmı zaten kadın hareketinin gündemindedir ve kadınlar bunların takipçisi olmalıdır. Kısaca temel iddiamız şu ki; biz kadın politikalarını değiştirelim. Ekolojik toplumda herkes, koordineli bir şekilde demokratik yaşamı inşa ederken; biz geçmişimizi referans almalı ve bugünü planlamalıyız. Kadın parlamenterlerin halkın değerlerinden uzaklaşmaması, yeni bir yaşamın öncüsü olması önemlidir. İnsan, modern kapitalist ayrıcalıkları reddetmeli ve halkın dili, tarzı, yöntemiyle gerçekliği esas almalıdır. Bu konuda çok büyük bir tecrübemiz var. Jineoloji bilimiyle, her ne kadar dört farklı ülkenin sınırları içinde yaşasak da, yerel özgünlüğü esas alarak hem evrensel hem de kendi kültürümüzle planlamalar yapabiliriz. Biz Kürt kadınları çok şanslıyız, çünkü bir insan olarak Öcalan gibi bir yoldaşımız var. O, inanıyorum. Başarılar diliyorum tüm çalışmalarınızda.